

Ενημερωτικό Σημείωμα

Δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες: Ειδική Έκθεση 2020

Πρόκειται για τη δεύτερη ειδική έκθεση του Συνηγόρου του Πολίτη, με την αρμοδιότητά του ως πλαίσιο για την προαγωγή της εφαρμογής της Σύμβασης για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία. Η πρώτη έκθεση συνέπεσε χρονικά με την πρώτη εξέταση της Ελλάδας, το 2019, από την αρμόδια Επιτροπή των Ηνωμένων Εθνών σχετικά με την τήρηση των υποχρεώσεων της Σύμβασης. Οι επιστημόνες της πρώτης έκθεσης του Συνηγόρου του Πολίτη συνεκτιμήθηκαν μάλιστα σε μεγάλο βαθμό στις Καταληκτικές Παρατηρήσεις της αρμόδιας Επιτροπής των Ηνωμένων Εθνών.

Στην παρούσα έκθεση αναδεικνύονται τα χρόνια προβλήματα, που αντιμετωπίζουν τα άτομα με αναπηρία, για τα οποία παρενέβη και διαμεσολάβησε ο Συνήγορος. Τα προβλήματα παρουσιάζονται σε αντιστοιχία με τα άρθρα της Σύμβασης και τις συστάσεις της Επιτροπής των Ηνωμένων Εθνών. Συνοπτικά, οι βασικές θεματικές αφορούν ζητήματα σχετιζόμενα με την προσβασιμότητα στο δομημένο και ψηφιακό περιβάλλον, τις σοβαρές καθυστερήσεις στη μεταφορά της φροντίδας των ατόμων με αναπηρίες από το ίδρυμα στην κοινότητα, τα εμπόδια στην ανεξάρτητη μετακίνηση, τις δυσχέρειες ισότιμης πρόσβασης στην εκπαίδευση και στην εργασία, τα προβλήματα εφαρμογής θετικών μέτρων στην απασχόληση, την πιστοποίηση της αναπηρίας και τις διαδικασίες πρόσβασης σε υπηρεσίες υγείας, τους αποκλεισμούς ή τους αθέμιτους περιορισμούς κατά τη συμμετοχή στην πολιτική και πολιτιστική ζωή. Επίσης, παρουσιάζεται το ζήτημα της ιδιαίτερης ευάλωτότητας των ατόμων με αναπηρία που τελούν σε ειδικές συνθήκες, όπως οι συνθήκες κράτησης, οι συνθήκες διαμονής σε μονάδες φροντίδας ή σε κέντρα υποδοχής και φιλοξενίας μεταναστών και προσφύγων.

Κατά το διάστημα της πανδημίας covid-19, τα χρόνια προβλήματα και ελλείμματα που αντιμετωπίζουν τα άτομα με αναπηρίες αποτέλεσαν παράγοντες πολλαπλών πρόσθετων επιβαρύνσεων. Όπως καταγράφεται στην έκθεση, η Ανεξάρτητη Αρχή ανέπτυξε δράση για τα άτομα με αναπηρία είτε στο πλαίσιο εξέτασης ατομικών αναφορών είτε στο πλαίσιο κεντρικότερων δράσεων και παρεμβάσεων. Ζητήματα που ανέκυψαν και ανέδειξαν την ανάγκη συνεκτίμησης της διάστασης της αναπηρίας στο σχεδιασμό των εφαρμοζόμενων πολιτικών είναι η δυσκολία λήψης μέτρων κοινωνικής αποστασιοποίησης, οι πολλαπλά δυσμενείς επιπτώσεις σε κλειστές δομές φροντίδας, σε μονάδες ψυχικής υγείας, σε παιδιά που διαβιούν σε ιδρύματα, σε εργαζόμενους με αναπηρία ή φροντιστές ατόμων με αναπηρία. Επίσης, σε ζητήματα καθοριστικής σημασίας για τα άτομα με αναπηρίες αναδείχθηκαν οι δυσχέρειες πρόσβασης στην υγειονομική περίθαλψη και στις πληροφορίες για την προστασία της δημόσιας υγείας, οι σοβαρές επιπλοκές στη λειτουργία υπηρεσιών, η αυξημένη ανάγκη χρήσης ηλεκτρονικών και ψηφιακών μέσων χωρίς πάντα την αναγκαία διασφάλιση προσβασιμότητας και προσαρμογής για τα άτομα με αναπηρίες.

Στην έκθεση περιλαμβάνονται, τέλος, οι βασικές παρατηρήσεις του Συνηγόρου του Πολίτη επί του πρώτου Εθνικού Σχεδίου Δράσης για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία (ΕΣΔ), που αναρτήθηκε και τέθηκε σε διαβούλευση 21.09.2020. Όπως ανέφερε ο Ανδρέας Ποπτάκης, Συνήγορος του Πολίτη, πρόκειται περί "...ενός σημαντικού και αναγκαίου βήματος στην κατεύθυνση της υλοποίησης των δεσμεύσεων που έχει αναλάβει η χώρα μας με την υπογραφή και την κύρωση της Διεθνούς Σύμβασης για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία. Ο Συνήγορος του Πολίτη, υπό τον θεσμικό του ρόλο αλλά και με την ειδική του αρμοδιότητα ως πλαίσιο προαγωγής της Σύμβασης, θα παρακολουθεί τον βαθμό υλοποίησης των στόχων του Εθνικού Σχεδίου, αξιοποιώντας την εξαγγελθείσα τακτική συνεργασία με τον Συντονιστικό Μηχανισμό και ενισχύοντας περαιτέρω τη διαβούλευση με το αναπηρικό κίνημα".

Πληροφορίες: 213 1306600
press@synigoros.gr